

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
دانشکده پرستاری و مامایی تبریز
رشته کارشناسی ارشد روان پرستاری

نام درس: روش های آموزش در روان پرستاری

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

استاد: دکتر ابراهیمی و خانم دکتر وحیدی

زمان و مکان تشکیل کلاس نظری: شنبه ، ساعت ۱۰-۱۲- کلاس ۹

موضوع اصلی درس

موضوعات این درس متمرکز بر اصول کلی آموزش و یادگیری و سپس مفایم بنیادین در آموزش سلامتی و مراقبت از سلامتی (HealthCare) است. رویکردهای مبتنی بر شواهد در آموزش سلامت روان در گروه های ویژه مانند کودکان و نوجوانان، بیماران دچار اختلال در سطوح مختلف خانواده و یا مراقبین اصلی بیمار از دیگر موضوعات مطرح در این درس است. رویکردهای آموزش به گروه ها و نیز جامعه از جمله مباحث این درس می باشند. کسب دانش و مهارت کار با رسانه های جدید آموزشی مانند آموزش های مجازی، شبیه سازی، واقعیت های مجازی، کلینیک های مجازی آموزشی و یا آموزش های تلفنی از موضوعات مطرح دیگر در این درس می باشند.

اهداف کلی

تسلط بر دانش و کسب مهارت های مبتنی بر شواهد در تدریس و برنامه ریزی آموزشی به منظور طراحی برنامه آموزشی، تدریس و ارزشیابی نحوه اجرای آموزش جهت اعتلای آگاهی مددجویان روان

پزشکی، خانواده، جامعه و کارکنان در سطوح مختلف، ضمن تسلط بر مهارت های متورینگ و

پرسپتورشپی در عرصه همتایاری

اهداف اختصاصی

اهداف اختصاصی هر جلسه در اول هر جلسه در اختیار دانشجویان قرار خواهد گرفت.

شیوه آموزش:

سخنرانی، بحث گروهی و پرسش و پاسخ، بحث گروهی دانشجویی

مسئولیت دانشجویان:

- ۱- انجام و ارائه به موقع تکالیف ارائه شده
- ۲- داشتن مطالعه و آمادگی قبلی در مورد مطالب مورد بحث در کلاس برای داشتن امکان بحث گروهی و پرسش و پاسخ
- ۳- شرکت در پرسش و پاسخ و بحث کلاسی با استناد به آمادگی و مطالعه قبلی خود
- ۴- تبادل مطالعات جدید خود در زمینه درس با همکلاسی های خود

رئوس مطالب قسمت نظری و نحوه ارزشیابی یادگیری آنها در دانشجویان:

- آموزش و یادگیری (تعاریف، نظریه ها، سبک های یادگیری و عوامل موثر بر یادگیری و یاددهی و الگوهای تدریس)
- اصول، نظریه ها و رویکردهای آموزش مراقبت بهداشتی (شبیه سازی، بازی کردن، طنز و قصه گویی و فیلم و...)
- مفهوم سواد سلامت روان (**Mental Health Literacy**) و توانمندسازی با آموزش
- اصول و روش های سنجش و ارزیابی نیازهای آموزشی در سلامت روان
- چگونگی تدوین طرح دوره و برنامه آموزشی
- روش های جدید تولید محتوای آموزشی در مراقبت از سلامت روان (بسته های آموزشی، کلیپ های ویدیویی، فیلم ها، شبیه سازها، **Virtual Reality Therapy** و سایر مواد و تجهیزات کمک آموزشی) و عوامل موثر بر انتخاب آنها
- روش های آموزش و تدریس مبتنی بر شواهد در **Mental Healthcare**

- رویکردها و اصول آموزش فردی و گروهی در سلامت روان
- رویکردها و اصول آموزش سلامت روان به جامعه، بزرگسالان، کودکان و نوجوانان، سالمندان، مراقبین و خانواده های دارای اختلالات روانی،
- اصول و روش های آموزش مراقبت از سلامت روان در مدارس، سازمان ها و درون حرفه ای به پرستاران
- اصول و روش های آموزش مداوم به روان پرستاران یا پرستاران شاغلی در عرصه های مراقبت از سلامت روان
- آموزش مجازی در **Mental Healthcare** (اصول تولید محتوای مجاری، روش ها و رسانه های مجازی)
- آموزش مراقبت از سلامت روان با رویکرد شبیه سازی و هوش مصنوعی (اصول و روش های تولید محتوا و تجهیزات)
- اصول و قواعد منتورینگ و پرسپتورشپی
- اصول و قواعد آموزش تلفنی در روان پرستاری
- اصول و روش های مدیکال ژورنالیزم در آموزش مراقبت سلامت روان در رادیو، تلویزیون، مطبوعات و سایر رسانه های اجتماعی
- رویکردها و اصول آموزش سلامت روان در بحران ها و حوادث نوپدید
- قوانین و اخلاق در آموزش حضوری و مجازی به بیمار، گروه، خانواده و جامعه
- مفاهیم، روش ها و ابزارهای سنجش و ارزشیابی یادگیری، ارزشیابی آموزش دوره و ارزشیابی برنامه های آموزشی

ارزشیابی

تکالیف درسی، بارم بندی و ارزشیابی در قسمت نظری:

۱- تدریس حداقل دو موضوع درسی دو نفره به روش بحث گروهی طبق عناوین پیشنهادی (۱۰٪ نمره).

۲- حضور فعال و منظم در کلاس برای پرسش و پاسخ و بحث گروهی (۲۰٪ نمره).

۳- ارزشیابی آخر ترم بشکل امتحان تشریحی از مطالب مورد بحث در کلاس (۷۰٪ نمره)

رئوس مطالب قسمت عملی و نحوه ارزشیابی آن در دانشجویان:

- تدوین و ارائه کتبی دو برنامه آموزشی (طرح درس) (۴۰ درصد نمره)
- اجرای دو برنامه آموزشی که یکی آموزش انفرادی یا گروهی به مددجو در بالین و دیگری آموزش برای دانشجویان کارشناسی پرستاری در یکی از جلسات آموزشی اساتید مقطع کارشناسی با هماهنگی با استاد و ارزشیابی استاد مربوطه در یکی از دروس مربوط به گروه روان پرستاری (۵۰ درصد نمره)
- مسئولیت پذیری در اجرا و ارائه به موقع برنامه های آموزشی (۱۰ درصد نمره)

ردیف	جلسه	تاریخ	موضوع	تکلیف دانشجو و نحوه اداره کلاس	تعداد سوال در ارزشیابی نهایی	بارم بندی نمره
۱	اول		معرفی درس، اهداف، انتظارات، تکالیف و نحوه ارزشیابی درس	-----		
۲	دوم		آموزش و یادگیری (تعاریف، نظریه ها، سبک های یادگیری و عوامل موثر بر یادگیری و یاددهی و الگوهای تدریس)	بحث کلاسی و جمع بندی (دانشجو و استاد)	۱	۳/۵
۳	سوم		۱- سواد سلامت روان (Mental Health Literacy) ۲- توانمندسازی و آموزش ۳- سنجش و ارزیابی نیازهای آموزشی ۴- برنامه ریزی و تدوین طرح دوره و برنامه آموزشی	بحث کلاسی و جمع بندی (دانشجو و استاد)-		
۴	چهارم		اصول، نظریه ها و رویکردهای آموزش مراقبت بهداشتی (شبیه سازی، بازی کردن، طنز و قصه گویی و فیلم و...)	بحث کلاسی و جمع بندی (دانشجو و استاد)-	۱	۳/۵
۵	پنجم		روش های جدید تولید محتوای آموزشی در مراقبت از سلامت روان (بسته های آموزشی، کلیپ های ویدیویی، فیلم ها، شبیه سازها، Virtual Reality Therapy و سایر مواد و تجهیزات کمک آموزشی) و عوامل موثر بر انتخاب آنها	بحث کلاسی و جمع بندی (دانشجو و استاد)-		

۳/۵	۱	بحث کلاسی و جمع بندی(دانشجو و استاد)-	۱-روش های آموزش و تدریس مبتنی بر شواهد در Mental Healthcare ۲-رویکردها و اصول آموزش فردی و گروهی در سلامت روان ۳-رویکردها و اصول آموزش سلامت روان به جامعه، بزرگسالان، کودکان و نوجوانان، سالمندان، مراقبین و خانواده های دارای اختلالات روانی، ۴-اصول و روش های آموزش مراقبت از سلامت روان در مدارس، سازمان ها و درون حرفه ای به پرستاران	ششم	۶
		بحث کلاسی و جمع بندی(دانشجو و استاد)-	۱-اصول و روش های آموزش مداوم به روان پرستاران یا پرستاران شاغل در عرصه های مراقبت از سلامت روان ۲-آموزش مجازی در Mental Healthcare (اصول تولید محتوای مجازی، روش ها و رسانه های مجازی) ۳-آموزش مراقبت از سلامت روان با رویکرد شبیه سازی و هوش مصنوعی (اصول و روش های تولید محتوا و تجهیزات)	هفتم	۷
۳/۵	۱	بحث کلاسی و جمع بندی(دانشجو و استاد)-	۱- اصول و قواعد متورینگ و پرستورشیپی ۲-اصول و قواعد آموزش تلفنی در روان پرستاری ۳-اصول و روش های مدیکال ژورنالیسم در آموزش مراقبت سلامت روان در رادیو، تلویزیون، مطبوعات و سایر رسانه های اجتماعی ۴-رویکردها و اصول آموزش سلامت روان در بحران ها و حوادث نوپدید	هشتم	۸
		بحث کلاسی و جمع بندی(دانشجو و استاد)-	مفاهیم، روش ها و ابزارهای سنجش و ارزشیابی یادگیری، ارزشیابی آموزش دوره و ارزشیابی برنامه های آموزشی	نهم	۹
			امتحان نهایی	دهم	۱۰

- ۱- رمی، زفسکی، ای جی. طراحی نظام های آموزشی: تصمیم گیری در برنامه ریزی درسی و طراحی برنامه درسی. ترجمه هاشم فردانش، انتشارات سمت.
- ۲- لشین، س.ب. پرلاک، ج لایکلوت، ج.ا. راهبردها و فنون طراحی آموزشی، ترجمه هاشم فردانش، انتشارات سمت.
- ۳- عبدالعلیان، معصومه؛ روش های تدریس و یادگیری در آموزش پرستاری و مامایی، بابل: دانشگاه علوم پزشکی بابل، چاپ جدید.
- ۴- مهاجر ایروانی، تانیا؛ اصول آموزش به بیمار؛ تهران: انتشارات سالمی، چاپ جدید.
- ۵- اسدی نوقانی، احمد علی و زندی، میترا و نظری، علی اکبر؛ فرایند یادگیری و اصول آموزش به بیمار؛ تهران: نشر و طبع بشری، چاپ جدید.
- ۶- معزی، داریوش و ریزایی، ناهید؛ اصول و روش های آموزش به بیمار؛ مشهد: سخن گستر، چاپ جدید.
- ۷- صابریان، معصومه؛ اصول و برنامه ریزی برای آموزش به بیمار؛ تهران: نشر و طبع بشری، چاپ جدید.
- ۸- کاتهام، م و ناپ، ب؛ مبانی آموزش به بیمار؛ ترجمه فاطمه رخشانی و زهره ونکی؛ زاهدان: کنکاش، چاپ جدید.
- ۹- پنجوینی، سوسن؛ اصول آموزش به بیمار؛ تهران: شهرآب و آینده سازان، چاپ جدید.
- ۱۰- اولس، لیندا و سیمنت، انیا؛ آموزش بهداشت: راهنمای کاربردی برای پویندگان بهداشت؛ ترجمه محمد رضا شیدفر، مشهد: سپاوش، چاپ جدید.
- ۱۱- سیف، علی اکبر؛ روان شناسی پرورشی (روان شناسی آموزش و یادگیری)؛ تهران: انتشارات آگاه، چاپ جدید.
- ۱۲- سیف، علی اکبر؛ روان شناسی پرورشی نوین (روان شناسی آموزش و یادگیری)؛ تهران: انتشارات دوران، چاپ جدید.
- ۱۳- سیف، علی اکبر؛ اندازه گیری و ارزشیابی آموزش؛ تهران: انتشارات دوران، چاپ جدید.

منابع انگلیسی:

1. Gordon RM, Mc Gonigle D. Virtual simulation in nursing education. Springer Publishing Company. Last edition.
2. Jeffries P. Simulation in nursing education. From conceptualization to evaluation. Lippincott Williams & Wilkins, Last edition.
3. Mccoy JL, Anema MG. Fast Facts for Curriculum Development in Nursing: How to Develop and Evaluate Education Programs. Springer Publishing Company. Last edition.
4. Oemann MH. De Gagne JC. And et al. Teaching in Nursing and role of the educator: the complete guide to best practice in teaching evaluation and curriculum development. Springer Publishing Company.
5. Pollard a, and Colling J. and et al. Reflective Teaching
6. Uskov VI. Bakken JP. And et al. Smart Universities: concepts, systems and technologies. Springer Publishing Company.
7. Gilbert JJ. Educational Handbook of Health Personnel, Geneva, WHO.
8. Harris S. Human Communication, Manchester: Blackwell.
9. Cooper JM. Classroom Teaching Skill, Lexington: DC Health and Company.
10. Freeman J. Quality Basic Education: the Development of Competence. Paris: UNESCO.
11. Anderson LW. Increasing Teacher Effectiveness, Paris: UNESCO.
12. Smith CJ. Effective Classroom Management, 1st Ed, London: Routledge.
13. Ross, KN. Planning the Quality of Education: the collection and use of data for informed decision making, Paris: UNESCO.
14. Lefrancois, GR. Psychology for Teaching, Belmont: Wadsworth Publishing.

فرم ارزشیابی تمرین تدریس

نام و نام خانوادگی دانشجو:

گروه هدف:

تاریخ و ساعت تدریس:

مدت زمان تدریس:

عنوان تدریس:

امتیاز	ضعیف (۰)	متوسط (۰/۵)	خوب (۰/۷۵)	عالی (۱)	موارد
					۱- ایجاد حال و هوای مناسب و انگیزه در دانشجو
					۲- ارائه عناوین و محتوای کلی مطلب
					۳- بیان اهداف به طور واضح و رفتاری
					۴- ارائه منطقی و سازمان یافته مطالب
					۵- استفاده مناسب از رسانه آموزشی
					۶- استفاده از رفتار کلامی (صدا) مناسب
					۷- استفاده از رفتار غیرکلامی مناسب به ویژه تماس چشمی
					۸- استفاده از روش پرسش و پاسخ و دریافت بازخورد
					۹- جمع بندی، طرح نکات عمده و اصلی
					۱۰- رعایت زمان در ارائه مطالب
					جمع امتیاز

نام و نام خانوادگی و امضاء استاد ارزشیابی کننده

ارزشیابی طرح درس

نام و نام خانوادگی دانشجو:

عنوان تدریس:

تاریخ تحویل:

☐ بعد از تدریس

☐ زمان تمویل: قبل از تدریس

امتیاز	ضعیف (۰/۲۵)	متوسط (۰/۵)	خوب (۰/۷۵)	عالی (۱)	موارد و ضریب
					۱- عنوان و توصیف گروه هدف و
					۲- بیان هدف کلی و اهداف رفتاری بطور صحیح، جامع و دقیق
					۳- تعیین روش و رسانه آموزش
					۴- تعیین روش ارزشیابی و مدت زمان ارائه برای هر هدف
					۵- بیان خلاصه محتوای بطور کافی و صحیح و جامع
					۶- بیان کاربرد نتایج یادگیری
					۷- توصیف آمادگی دانشجویان و محیط
					۸- املا، ظاهر و نگارش صحیح طرح درس
					جمع امتیاز

نمره (۰-۲۰)	مجموع امتیاز و نمره دانشجو در قسمت عملی
	۱- نحوه تدریس (۱۰ نمره)
	۲- طرح درس (۸ نمره)
	۳- مسئولیت پذیری در ارائه بموقع طرح های درسی و اجرای تدریس (۲ نمره)
	جمع نمره دانشجو (۲۰ نمره) با ضریب ۲ قسمت نظری و ضریب ۱ قسمت عملی